

Straksafskrivning af driftsmidler til forskning og forsøg

Beskrivelse

Udgifter til driftsmidler, der bruges til forskning og forsøg kan straksafskrives, selvom aktiverens økonomiske levetid kan være betydelig længere. Det giver virksomhederne en rentefordel. Efter de almindelige afskrivningsregler kan virksomhederne i udgangspunktet højst afskrive 25 pct. årligt af den tilbageværende saldværdi af driftsmidler. så aktiverne er afskrevet med ca. 90 pct. efter syv år.

Formål med ordningen er at styrke virksomhedernes investeringer i driftsmidler (maskiner mv.), der anvendes i forbindelse med forskning og forsøg. Ordningen blev indført i 1991.

Regler

Virksomhederne skal indrapportere deres udgifter (investeringer) i driftsmidler til forskning og forsøg ifm. deres selvangivelse.

Provenuberegningen

Skatteudgiften (umiddelbar virkning) opgøres som:

Værdi af straksafskrivninger – nutidsværdien af afskrivninger efter almindelige regler

Danmarks Statistik opgør de løbende investeringer i driftsmidler til forskning og forsøg, som en del af nationalregnskabsstatistikken over de samlede investeringer. I 2020 er investeringer i driftsmidler til forskning og forsøg opgjort til 1,87 mia. kr. i årets priser. Hvis det antages, at disse investeringer følger udviklingen i BNP, svarer det til 2,23 mia. kr. i 2023

I beregningerne antages det, at driftsmidler til forskning og forsøg uden den særlige mulighed for straksafskrivninger ville, som andre driftsmidler med kort levetid, blive afskrevet med maksimalt 25 pct., således, at værdien af driftsmidler til forskning og forsøg kan afskrives med 25 pct. af værdien året forinden. Under denne antagelse indebærer adgangen til straksafskrivning en rentefordel for virksomheden på 0,102 kr. pr. investeret kr. opgjort før skat og ved en nominel rente på 4,00 pct. p.a.

rentefordelen regnes ved følgende formel: $1 - \sum_{j=0}^{n-1} \frac{(1 - \sum_{i=1}^n \frac{værdi_{i-1} + 0,25}{(1+0,04)^i})}{(1+0,04)^j}$. Den nominelle rente på 4 pct. p.a. anvendes som et skøn på den strukturelle rente, da det er langsigtede effekter som beregnes. Det bemærkes yderligere, at provenuprofilen ikke vil være konstant over tid. Merprovenuet vil være størst i de første over og herefter falde over tid, hvilket ikke er afspejlet i denne beregning.

Tilbageløb og adfærd

Tilbageløb betegner den del af en skattelempe eller skattestramning, der automatisk vil 'løbe' tilbage i statskassen i form af øgede (eller færre) indtægter fra øvrige skatter, fx moms og punktafgifter. Det er forbundet med betydelige usikkerhed at vurdere tilbageløbet på de erhvervsstøtteordninger, der direkte eller indirekte påvirker opgørelsen af virksomheder og selskabers skattegrundlag, herunder Straksafskrivninger af driftsmidler til forskning og forsøg. Tilbageløbet vil således afhænge af om det er ejerne eller medarbejderne, der i sidste ende bærer byrden ved beskatningen (incidensen).

En væsentlig del af skattebyrden må forventes nedvæltet til lønmodtagerne, da ordningerne typisk påvirker virksomhedernes incitament til at investere og derigennem arbejdsproduktiviteten og lønningerne. Skattelempelsen forbundet med ordningerne må dog også i et vist omfang forventes at påvirke selskabernes overskud, der tilfalder selskabernes indenlandske og udenlandske ejere. Fordelingen

---

¹ Rentefordelen beregnes konkret som nutidsværdien af afskrivningsprofilen for 25 pct.-saldoafskrivninger (t0=25 t1=19 t2= 14 etc.). Det lægges til grund, at afskrivningerne foretages først i perioden, svarende til at nutidsværdien af 1 kr. i periode t0 er 1 kr.

mellem lønmodtagere og ejere vil bl.a. afhænge af graden af konkurrence og overnormalprofit i de enkelte virksomheder, der anvender den konkrete ordning.

Medmindre andet anføres, lægges det beregningsteknisk til grund, at tilbageløbet for de erhvervsstøtteordninger der direkte eller indirekte påvirker opgørelsen af virksomheder og selskabers skattegrundlag udgør ca. 15 pct. af den umiddelbare virkning. Det svarer til det skønnede niveau for en generel ændring i selskabsskattesatsen jf. Skatteministeriets normale selskabsskattemodel.

Det lægges i tilbageløbsberegningen til grund, at 80 pct. nedvæltes i løn og de resterende 20 pct. går til ejerne. Af de 20 pct. som er overnormal profit antages det, baseret på tidligere beregninger af Skatteministeriet, at ulandet har en ejerandel på 40 pct.

Adfærdseffekten afspejler, at en lempelse af erhvervsbeskatningen umiddelbart vil øge virksomhedernes overskud og dermed et incitament til at øge investeringer. Adfærdseffekten antages beregningsteknisk at udgøre 10 pct. af det umiddelbare provenu og arbejdsudbudseffekten antages beregningsteknisk at udgøre ca. halvdelen af den samlede adfærdseffekt. Disse antagelser er lavet på baggrund af Skatteministeriets anvendte regneprincipper jf. *Skatteøkonomisk Redegørelse 2019*.

Straksafskrivninger af driftsmidler til forskning og forsøg skønnes i 2023 at indebære et umiddelbart mindreprovenu på ca. 50 mio. kr. og ca. 40 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd, hvorefter investeringer i driftsmidler til forskning og forsøg antages at følge udviklingen i BNP, jf. *tabel 1*

Tabel 1 Provenuvirkning af Straksafskrivning af driftsmidler til forskning og forsøg, 2030				
	beskrivelse	kilde / formel	resultat	enhed
Oplysninger				
[1]	BNP – 2020	ØR – Aug22	2.323.920	Mio. kr.
[2]	BNP – 2023	ØR – Aug22	2.774.289	Mio. kr.
[3]	Investering i driftsmidler til forskning og forsøg 2020	DST	1,87	Mia. kr.
[3.1]	Investering i driftsmidler til forskning og forsøg 2023	$[3] * (1 + ([2] - [1]) / [1])$	2,23	Mia. kr.
[4]	Selskabsskat	SKM	22	Pct.
[5]	Nutidsværdi pr. kr. anvendt på Straksafskrivninger af driftsmidler til forskning og forsøg – afskrivning efter saldometode	SKM	0,898	kr.
[6]	Rentefordel for virksomhed grundet afgang til straksafskrivning	1-[5]	0,102	kr.
[7]	Skatteværdi af afskrivninger	$[3.1] * [6]$	228	Mio. kr.
[8]	Tilbageløbssats	SKM	15	Pct.
Umiddelbart mindreprovenu				
[9]	Umiddelbart mindreprovenu	$[7] * [4]$	50	Mio. kr.
Mindreprovenu efter tilbageløb				
[10]	Tilbageløb	$[9] * [8]$	8	Mio. kr.
[11]	Mindreprovenu efter tilbageløb	$[9] - [10]$	45	Mio. kr.
Mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd				
[12]	Adfærdsvirkninger med udgangspunkt i virkningen af selskabsskat	SKM	10	Pct.
[13]	Mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd	$[9] * (1 - [8] - [12])$	40	Mio. kr.

Anm.: Provenuvirkningen er opgjort i 2023-niveau og afrundet til nærmeste 5 mio. kr.

Arbejdsudbud

Ordningen skønnes at have en effekt på arbejdsudbuddet på ca. 6 fuldtidspersoner i 2030.

Samfundsøkonomi

Den samfundsøkonomisk virkning er opgjort til knap 2 mio. kr. (forbrugerpriser), jf. tabel 2. Det er lagt til grund, at merfradraget har samme effekt på investeringerne som en nedsættelse af selskabsskatten. Det bemærkes, at der i den samfundsøkonomiske beregning ikke er indregnet evt. positive eksternaliteter, som flere investeringer i forskning og udvikling må formodes at medføre. Eksternaliteterne er ikke indregnet, da de ikke er mulige at kvantificere.

Tabel 2. Samfundsøkonomisk virkning Straksafskrivning af driftsmidler til forskning og forsøg, 2030

Afskaffelse (faktorpriser)							
Mio. kr. (2023-niveau)	Straksafskrivning af driftsmidler til forskning og forsøg			Lumpsum-skat eller -overførsel		Forskel	
	Staten	Borgere	Udlandet	Staten	Borgere	Staten	Borgere
	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]=[1]-[4]	[7]=[2]-[5]
Umiddelbar virkning	50	-45	-5	45	45	5	
Tilbageløb	-8			-7		<-1	
Adfærd ekskl. AU	-4					-4	
Eksternalitet							
Arbejdsudbud (AU)	-1			1		-2	
I alt	40		-5	40		-1,4	

Omregning til samfundsøkonomisk virkning ved ordningen (forbrugerpriser)			
Mio. kr. (2023-niveau)	Faktorpriser	Forbrugerpriser	Pr. støttekrone
	[8]=[6] ¹⁾	[9]=[8]/(1-0,21)	[10]=[9]/[1]
Samfundsøkonomisk virkning	1,4	1,7	0,05

1) Af beregningstekniske grunde er den samfundsøkonomiske virkning i søjle (6) opgjort for en afskaffelse af ordningen, mens søjle (8)-(10) viser den samfundsøkonomiske virkning ved at have ordningen. Derfor skifter fortegnet fra den øverste del af tabellen til den nederste del.

I tabellen kan afrundinger medføre, at tallene ikke summerer til totalen.

Kilde: Skatteministeriet